

Тэтгэвэр бодох цалингийн итгэлцүүрийг
тооцох аргачлал

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль /шинэчилсэн найруулга/-ийн 22 дугаар зүйлийн 22.2 дахь хэсэгт “Итгэлцүүрийг улсын дундаж цалин, хэрэглээний үнийн өөрчлөлттэй уялдуулан Үндэсний статистикийн хорооны саналыг үндэслэн Засгийн газар жил бүрийн 08 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор тогтоож, дараа жилийн 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс мөрдөнө” гэж заасны дагуу тэтгэвэр бодох цалингийн итгэлцүүрийг тооцоолоход энэхүү аргачлалыг ашиглана.

Хоёр. Тэтгэвэр бодох цалингийн итгэлцүүрийг
тооцоолоход ашиглах мэдээлэл

2.1. Тэтгэвэр бодох цалингийн итгэлцүүрийг тооцоолоход дараах мэдээллийг ашиглана. Үүнд:

2.1.1. Хэрэглээний үнийн индекс (**X**)-ийг тооцоолохдоо 1990 оныг 1991 оны хэрэглээний үнийн индексийг 2 дахин бууруулж, 1991 оноос хойшхи хугацааны хувьд Үндэсний статистикийн хорооны зарласан хэрэглээний үнийн улсын индексээр тооцоолно.

$$X = \begin{pmatrix} X_{1990} \\ \dots \\ X_n \end{pmatrix}$$

Тайлбар:

X- Хэрэглээний үнийн индекс

n- Он

2.1.2. 1995 оноос өмнөх Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалин(**Y**)-г Үндэсний статистикийн хороо, Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар хамтран тооцоолж гаргана. 1995 оноос хойших аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалинг Үндэсний статистикийн хорооны зарласан аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалингаар тооцоолно.

$$Y = \begin{pmatrix} Y_{1990} \\ \dots \\ Y_n \end{pmatrix}$$

Тайлбар:

Y- Ажилчдын дундаж цалин

n- Он

Гурав. Тэтгэвэр бодох цалингийн итгэлцүүрийг
тооцоолох аргачлал

3.1. Зөвлөмжийн 2.1-д дурдсан мэдээллийг ашиглан тэтгэвэр бодох цалингийн итгэлцүүрийг тооцоолно . Үүнд:

3.1.1. Хэрэглээний үнийн индексээс бодсон итгэлцүүрийг дараах байдлаар гаргана.

$$K_n = \left(\begin{array}{c} \frac{x_n}{x_{1990}} \\ \dots \\ \frac{x_n}{x_n} \end{array} \right)$$

Тайлбар:

K-Хэрэглээний үнийн индексээс бодсон итгэлцүүр

n-Суурь он буюу итгэлцүүрээр өсгөх хамгийн сүүлийн он

3.1.2. Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалингаас бодсон итгэлцүүрийг дараах байдлаар гаргана.

$$S_n = \left(\begin{array}{c} \frac{Y_n}{Y_{1990}} \\ \dots \\ \frac{Y_n}{Y_n} \end{array} \right)$$

Тайлбар:

S-Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалингаас бодсон итгэлцүүр

n-Суурь он буюу итгэлцүүрээр өсгөх хамгийн сүүлийн он

3.1.3. Тэтгэвэр бодох цалингийн итгэлцүүрийг дараах аргачлалаар тооцоолно.

$$\begin{cases} H = A * S + B * K \\ A + B = 1 \end{cases}$$

Тайлбар:

H -хосолмол индексийн аргачлалаар бодсон шинэ итгэлцүүр

A- Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалингаас бодсон итгэлцүүрийг тохируулах коэффициент

B-Хэрэглээний үнийн индексээс бодсон итгэлцүүрийг тохируулах коэффициент

3.2. Итгэлцүүрийг тохируулах коэффициент (A, B)-ийг тухайн оны хэрэглээний үнийн индекс, аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалинд нөлөөлөх хүчин зүйл бий болсон тохиолдолд хэсэгчлэн өөрчлөлт оруулж болно.

Дөрөв. Тооцоолол хянах

4.1. Энэхүү аргачлалийг ашиглан тэтгэвэр авах дундаж хугацааны илэрхийлэл тооцоолсон үр дүнг Үндэсний статистикийн хороо хянана.

---oOo---